

Information från
Tomelilla kommun

Vintern 2021

glädan

MOTORIK

Nya lekplatser redo
för klättrande barn.

VÅRD OCH OMSORG

**Stor satsning
på utbildning**

NY BELYSNING PÅ PLATS

Ljusare jul i Tomelilla

Hej!

Tänk att vi redan är inne i december! Nära ett halvår har gått sedan förra numret av Gladan kom ut. Det känns som alldeles nyligen. Ändå har mycket hänt sedan dess, både i Tomelilla och i världen runt omkring. Klimat och hållbarhet har varit i fokus, inte minst under klimatmötet i Skottland.

Kommunen jobbar målmedvetet med hållbar utveckling. Det kan handla om konkreta aktiviteter som att vi deltar i en bytestjänst för inventarier med kommuner i närområdet, istället för att köpa nytt. Eller mer strategiskt, som genom vårt samarbete med RISE forskningsinstitut där vi ska testa att fånga in hållbarhetsaspekterna i uppföljning.

Nu gör vi centralorten grönare genom att plantera en hel del nya träd. Det kommer inte bara försköna – hårdgjorda ytor sväljer inte vatten på samma sätt vid skyfall. Och trädens roll som gröna lungor känner vi väl till.

Jag gläds åt att se att många nya bostäder är på gång i centrum. Det skapar tillväxt och flyttkedjor i hela kommunen. Vi satsar samtidigt på ny cykelväg som binder samman södra delen av Tomelilla och stationen.

Social hållbarhet innebär bland annat delaktighet. Läs mer i Gladan om hur du kan delta och bidra!

Helgdagarna som denna tid bjuder på innebär olika saker för oss alla. En del firar stort, andra inte alls. Hur det än är för just dig, önskar jag dig ett gott slut på 2021 och ett lika gott 2022!

Britt-Marie Börjesson,
kommundirektör

Fler lekplatser är

Tema motorik på Videgatans lekplats

BARN. I september togs första spadtaget för upprustningen av lekplatsen på Videgatan i Tomelilla tätort. Nu är lekplatsen klar och öppen för lek!

Det är en tid sedan kommunen inledde satsningen på lekplatser, vilket resulterat i att de stora byarna fått nya, uppskattade lekplatser. Lekplatsen på Videgatan är en av flera lektytor i Tomelilla tätort som nu rustas upp.

Nästan bara naturmaterial

– Den här lekplatsen har motoriktema. Lekattraktionerna fokuserar på barnens förmåga att klättra, ta sig genom hinder och använda både fin- och grovmotorik. Det är en lekplats för barn i alla åldrar, konstaterar Rasmus Simonsen, driftchef i Tomelilla kommun.

Lekplatsen på Videgatan är byggd

med nästan enbart naturmaterial som robinia och lärk. Även fallunderlaget är i naturmaterial, i form av bark, för att lekplatsen på ett så naturligt sätt som möjligt ska smälta in i Skogsbacken som ligger i anslutning.

– Hela skogen inbjuder redan till lek, så detta blir ett komplement till den naturliga lekplatsen som är där. Vi har även uppfört en grillplats, bänkar och bord för att hela familjen ska kunna sitta här och trivas, säger Rasmus Simonsen.

Sölvegården näst på tur

Totalt kommer sex lekplatser i tätorten att rustas upp. Näst på tur efter Videgatan är Sölvegården som ska påbörjas i år.

Därefter följer Norreplan och Mark-

Nya träd planteras i Tomelilla

GRÖNT. Tjugofyra nya träd planteras runt om i centrala Tomelilla. Två av dem står i stadsparken och resterande är placerade längs med Adelgatan, vid Lindesborg och vid Banmästaregatan.

I stadsparken har en manna-ask (*Fraxinus ornus*) som får doftande gräddvita blommor, och ett korstörne (*Gleditsia triacanthus*), planterats. Vid området Lindesborgs östra sida, intill nya busshållplatsen, planteras tre alar (*Alnus cordata*) och tio pagodträd (*Sophora japonica*) pryder grönytan längs med Adelgatan nära ankdammen. Vid Banmästargatan sätts nio pelarekar (*Quercus palustris* 'Green Pillar').

Plantering i stadsparken.

På omslaget: Rasmus Simonsen, driftchef gata/park i Tomelilla kommun som varit delaktig i framtagandet av årets juldekorationer i kommunen.

redo för lek

Lekplatsen på Videgatan är gjord nästan helt i naturmaterial.

nadsgatan nästa år och Tingvallavägen och Hovslagaregatan under 2023. Sedan tidigare har de två lekplatserna i stadsparken renoverats.

Allt fler invånare möts via appen Nyby

SOCIALT. Tomelilla kommun har använt sig av appen Nyby för att föra samman hjälpsökande och volontärer i över ett år nu. Under den här tiden har flera nya möten uppstått.

– Det kan handla om allt ifrån att äta lunch tillsammans till att ha sällskap till en fotbollsmatch, säger Daniel Nilsen, kvalitetsutvecklare i kommunen.

Ett tryggt alternativ

Den som ansöker om att bli medlem i gruppen *Volontärer i Tomelilla* i appen godkänns av Tomelilla kommun och är därmed ett tryggt alternativ.

– Att vara volontär är också ett sätt att skapa ett sammanhang och i flera fall har kontakten som startat via appen utvecklats till vänskap, berättar Daniel Nilsen.

Lyckad grillfest

Som volontär behöver man bara svara ja på ett uppdrag när man vill, aldrig avböja ett uppdrag. Oftast kommer frågan från invånare men i somras lade det särskilda boendet Norrvång ut en förfrågan som fick stort genomslag.

– Man skulle ha en grillfest för boende och önskade volontärer som kunde komma och spela och grilla. Flera kom och ställde upp och det blev verkligen lyckat!

Mycket kul på kulturhuset 2022

TIPS. Det händer mycket spännande på kulturhuset under 2022. Till våren anordnas bland annat en novelltävling som inleds med skriparworkshops på alla kommunens bibliotek. Författaren Agnes Lidbeck, aktuell med Nikes bok, gästar biblioteket i Tomelilla i februari.

I mars kommer Hasse och Tage-experten Kalle Lind på besök och i april föreläser professor Olof Sundin om digital propaganda och desinformation. Dessutom anordnas det bokcirklar, quiz, kreativa workshops, föreläsningar och mycket mer. Hela programmet kommer att finnas på tomelilla.se och på kulturhuset!

Testa nya hållbara sätt att resa

MOBILT. Just nu kan du som bor i Tomelilla kommun bli testperson för konceptet grannbilen som är en form av bildelning. Du kan hyra ut din egen bil eller hyra grannens bil via en app. Du som hyr ut sätter priset själv och väljer när och till vem du vill hyra ut. Du som vill hyra hittar, bokar och betalar för bilen i appen. Du kan även testa bilpool som finns i centrala Tomelilla nu och i Brösarp efter årsskiftet. Är du nyfiken på vad det innebär att bli testperson kan du läsa mer på sjobo.se/mpt. Här kan du också anmäla dig.

Så kan du bidra!

Ladda ner **appen Nyby** och registrera dig som användare. Sedan kan du välja att ansöka om medlemskap i Volontärer i Tomelilla eller ställa en fråga om hjälp. Läs mer på tomelilla.se/nyby.

Läs mer och se fler bilder på tomelilla.se!

Här får barnen smaka mat från grannarna

”Fisklasagnen var jättegod!”

MAT. Lasagne, prinskorv och vegetariska minibiffar var några av favoriträtterna när eleverna på Smedstorpsskolan tog sig an uppdraget som smakpanel för närproducerad mat.

Under temadagen i slutet av november dukade lokala matproducenter upp sina maträtter och fick träffa eleverna som visade sig vara en tuff jury.

Elever fick vara jury

Satsningen på närproducerad mat är en samverkan mellan Tomelilla kommun och konceptet En God Granne. Våra goda grannar är en samling lokala producenter av goda och näringsriktiga råvaror.

– Eftersom vi ständigt arbetar med hållbarhet men också med vår livsmedelsförsörjning och har så många producenter nära så är det en självklarhet för oss att försöka få till ett bra samarbete

oss emellan, förklarar Ingela Dejenfelt, måltidschef i Tomelilla kommun.

Vid provsmakningen jobbade eleverna med att bedöma rätterna enligt smak, konsistens och utseende. Eleverna tog sig an provsmakningen med stort engagemang och visst fanns det favoriter på menyn.

”Närproducerat är kvalitet”

Anders Lareke är grundare av konceptet En God Granne.

– Närproducerat är kvalitet för oss och därför kallar vi våra leverantörer av lokal mat för grannar. Känslan för råvaran och mathantverket är inte bara för ögat och smaklökarna, utan även grunden för samarbete och utveckling.

– Vi grannar ständigt på hur smaker kan bli ännu bättre, hur våra grannar kan komma närmare och hur samarbeten kan bli ännu mer värdefulla.

Skillinge Fisk serverade den populära fisklasagnen

Mattias Liljegren, Götes allköp och Björn Beckman, blandning och två olika sorters biffar.

som fick betyget "jättegod".

Björstorps gård lägger upp prinskorv med nötkött-

Vid provsmakningen jobbade eleverna med att bedöma rätterna enligt smak, konsistens och utseende.

På Lärcentrum erbjuds hjälp och studiero

UTBILDNING. Alla vuxna elever som studerar grundläggande och gymnasiala kurser på distans kan sedan i våras få hjälp och stöd med studierna på plats i Tomelilla.

– Man är välkommen hit till någon av våra fyra studieplatser där det erbjuds både lugn och ro, datorer och stöd. Dessutom tror jag att man kan ha nytta av varandra om man sitter här tillsammans, säger studievägledare Chatarina Karlsson.

Lärcentrum finns på Torget 11 i Tomelilla.

Behandlare Nicklas Redgård finns på plats i Tomelilla varannan vecka.

Mariamottagning på plats i Tomelilla

STÖD. Maria Skåne sydost, integrerad öppenvårdsmottagning för unga upp till 25 år som upplever bekymmer eller problem kopplade till alkohol eller droger, har öppnat satellitmottagning i Tomelilla. Behandlare Nicklas Redgård finns på plats i Tomelilla tisdagar, jämna veckor.

– Vi är glada över att kunna erbjuda unga i Tomelilla ett alternativ för dem som har svårt att ta sig till Ystad, säger Nicklas Redgård.

”Enkla tekniker gör stor skillnad”

All vård- och omsorgspersonal får utbildning i Durewallmetoden

OMSORG. Under hösten har de första medarbetarna inom vård och omsorg gått utbildning i Durewallmetoden, en lågaffektiv och konfliktdämpande metod med fokus på ett medmänskligt bemötande.

Arbetsplatsinstruktör Paula Olsson, som till vardags är stödpedagog inom LSS-verksamheten i Tomelilla kommun, gick under våren en åtta dagar lång utbildning i metoden och i att lära ut den, tillsammans med ytterligare en kollega.

– Vi har medvetet valt vägen med interna utbildare, berättar Patrik Sikt, omsorgschef, och fortsätter:

– Det ger oss en större flexibilitet och vi får närmare till kunskapen och ett större stöd i det vardagliga arbetet.

Stor nytta av metoderna

Paula Olsson lägger nu cirka en dag i veckan på att utbilda sina kollegor, och det var inte utan fjärlar i magen vid första tillfället.

– Samtidigt var det självklart för mig att tacka ja. Det här innebär att jag har utvecklats jättemycket. Och jag vet att det är precis det här som efterfrågas av mina kollegor, så det är en tacksam roll.

Hennes eget intresse för Durewallmetoden väcktes tidigt. I sin yrkesroll möter hon många olika situationer och har redan haft stor nytta av de olika teknikerna. På ryggen på hennes tröja står det ”Små förändringar ger stora förbättringar” och det är precis det hon lägger stor vikt vid under utbildningen.

– Det är enkla tekniker som gör stor skillnad. Vi lär ut att arbeta med mindre ansträngning, att använda krafterna optimalt i stället för maximalt. Och det fungerar i alla verksamheter.

Teoretisk och praktisk utbildning

Utbildningen är både teoretisk och praktisk. Deltagarna övar på varandra och går bland annat igenom hur man på enklaste sätt möter den som är våldsam och hur man står stadigt i sin kropp.

Att utbilda all personal inom vård och omsorg är en stor satsning men för Patrik Sikt var det en självklarhet:

– Det här är en utbildning som ger personalen verktyg för både en bättre arbetsmiljö och ett bättre omhändertagande och mottagande av brukarna. Dessutom ger det oss en samsyn i hela verksamheten som är ovärderlig.

Stor satsning på utbildning inom vård

KUNSKAP. Under året har Tomelilla kommun satsat stort på att utbilda personal inom vård och omsorg, och satsningen fortsätter framöver.

Parallellt med utbildning i Durewall-

metoden har flera anställda påbörjat sin utbildning till undersköterska, vårdbiträde eller specialistundersköterska, bredvid sin tjänst.

– På så sätt ökar vi kompeten-

sen i den personalstyrka vi redan har och kan leverera ännu mer kvalitativ omsorg och service, säger Patrik Sikt, omsorgschef.

Man har också satsat stort på digitala

Paula Olsson leder utbildningarna. Projektet har ingen sluttid, tvärtom kommer det att leva länge. Utbildningen kommer också ges till dem som framöver påbörjar en anställning i kommunen.

och omsorg

utbildningar inom flera ämnen för att kunna tillgodagöra sig ny kunskap.

– Vi gör allt för att rusta oss för framtidens utmaningar, säger Patrik Sikt.

I år är det mer julbelysning i Tomelilla centrum.

Ljusare jul i Tomelilla

ADVENT. I år blir det mer julbelysning runt torget och stationen i centrala Tomelilla. Man kan njuta av bland annat stolpdekorationer längs med gångvägen från stationen till Hasse & Tage-museet, och stationshuset har prytt med ljusslingor. Vid Byaplan står en stor lysande julgranskula och på torget finns flera nyheter. Här står bland annat små ljusskådespel som är mobila.

All ny belysning har LED-lampor som är mer energieffektiva och har längre livslängd vilket gör dem till ett miljövänligt alternativ.

De mobila ljusskådespelen som i år placeras på torget i Tomelilla tätort kan flyttas mellan byarna framöver.

Visionsmedel till tre i år

PENGAR. Tomelilla kommun delar ut visionsmedel årligen. Av de åtta ansökningar som kommit in i första omgången har kommunstyrelsens arbetsutskott beslutat att följande tre får 25 000 kronor vardera:

- VIPå Österlen. För vidareutvecklande av app för besökare i Tomelilla.
- Dressin på Österlen AB. För byggande av en caboose-sovagn i anslutning till dressinspår i Fyledalen.
- Joakim Möller. För att utveckla odlings- och försäljningsverksamhet inom bärodling i Norra Björstorp.

Välkommen med din ansökan på tomelilla.se/visionsmedel

Nytt pris för föreningsledare

UTMÄRKELSE. Kommunens nya föreningsledarpris delas ut till en eller flera personer som anses ha gjort en värdefull och uppskattad insats inom det ideella föreningslivet i kommunen.

Priset delas ut av kultur- och fritidsnämnden och nomineringar kan göras av privatpersoner, föreningar och nämndledamöter. De förslag som lämnas in ska ha en skriftlig motivering.

Nomineringar görs via tomelilla.se senast den 31 mars. Även nomineringen för årets kulturpris och årets natur- och miljöpris är öppen.

Vi ses i kommunens sociala kanaler!

facebook/
tomelillapaosterlen

Följ för att hålla dig uppdaterad om vad som händer i kommunen.

facebook/
tomelillajobb

Följ för att se alla lediga tjänster i kommunen!

linkedin/
tomelillakommun

Följ för att läsa om spännande projekt och utveckling i kommunen.

instagram/
tomelillapaosterlen

Följ för att se bilder från förr, möta kreativa invånare och se nya och välkända platser.

Var med när det händer

HÄNDELSER. Följ för att vara med där det händer. När vi tar första spadtaget på en lekplats, gör torget i Tomelilla till en mer trygg plats eller lanserar poolbil i byarna.

Möt olika yrken i årets julkalender

ADVENT. Visste du att det bland drygt 800 anställda i Tomelilla kommun finns över 200 yrken? I år lär du känna flera av kommunens medarbetare och politiker i julkalendern på Facebook.

Njut av Tomelilla på Österlen

PLATS. Följ för att se Tomelilla på Österlen i kostymer du inte sett tidigare. Som här, siluetten av Kverrestad kyrka i solnedgången.

#naturligatomelilla

SAMHÄLLET. Tomelilla på Österlen sprudlar av mat, kreativitet och det naturliga. Följ för att få en extra dos av #godatomelilla, #kreativatobelilla och #naturligatomelilla.

Ny film om kommunen – se den här!

Scanna QR-koden för att se filmen om Tomelilla på Österlen

Påverka genom Tomelillapanelen och medborgardialog

DEMOKRATI. Under begreppet Tomelillapanelen samlas olika sätt där du kan vara direkt delaktig i kommunens utveckling. Det kan vara genom olika råd, till exempel ungdomsrådet där unga tycker till om olika frågor. Eller genom trygghetsvandringar tillsam-

mans med representanter från kommunen och polisen. De sker löpande.

Medborgardialog är en annan metod. Då fokuserar vi på olika områden där kommunen särskilt vill höra dina tankar. Passa på att träffa oss då! Det kan ske på olika arrangemang eller bara

under en vanlig dag i någon av orterna. Representanter från oss kan vara både politiker och medarbetare i förvaltningen.

På tomelilla.se/tomelillapanelen ser du om det är några medborgardialoger på gång.